

Nieuwsbrief SIHO februari 2014

Het SIHO

Universal Design for Learning: Hoe kan ik het in mijn praktijk inzetten?

Wat?

Het Steunpunt Inclusief Hoger Onderwijs (SIHO) organiseert een intensieve trainingsdag rond het inzetten van Universal Design for Learning (UDL). Dit is een wetenschappelijk onderbouwd kader dat concrete handvaten biedt om je onderwijs zo toegankelijk mogelijk te maken voor een diverse groep studenten. Mis deze kans niet!

We hebben de trainingsdag herbekeken en meer ruimte ingebouwd om vanuit je eigen praktijk en door uitwisseling met anderen met UDL aan de slag te gaan. Deze trainingsdag staat dus open voor iedereen die mee werkt aan toegankelijk hoger onderwijs.

- Wil je graag meer weten over het toegankelijk onderwijskader Universal Design for Learning (UDL)?
- Wil je weten hoe je dit theoretisch kader praktisch kan inzetten in je dagelijkse praktijk als docent, beleidsmedewerker, leidinggevende,...?
- Wil je graag uitwisselen met anderen rond hoe je dit UDL-kader kan implementeren?
- Ben je geïnteresseerd in het inzetten van ICT-tools binnen je praktijk?

Kan je op één of meerdere vragen 'JA' antwoorden, dan is deze training iets voor jou!

Je leert de principes van UDL kennen en toepassen. Naast een theoretisch luik, bouwen we ruimte in om uit te wisselen met anderen rond toegankelijk onderwijs, aan de hand van creatieve methodieken. Het UDL-kader wordt zo meteen inzetbaar voor je eigen praktijk.

Wanneer?

Donderdag 27 maart – 9.30u tot 16.30u

Waar?

Gent – Exacte locatie nog te bepalen.

Inschrijven?

De trainingsdag kost 40 euro, lunch inbegrepen. Om in te schrijven, stuur een mail naar info@siho.be met je naam, functie en instelling. Inschrijven kan tot donderdag 20 maart. Wees er tijdig bij, want plaatsen zijn helaas beperkt.

Universal Design for Learning

In elke nieuwsbrief plaatsen we een UDL-tip of -voorbeeld en een ICT-tool die het onderwijs aantrekkelijk en toegankelijk maken op de voorgrond.

UDL-tip: Promotiefilmpje Universal Design for Learning op de campus

Studenten van de [Mc Gill University](#) in Montréal (Canada) maakten een [promofilmje](#) over het belang van de toepassing van rond Universal Design for Learning. Het filmje werd gebruikt om op de verschillende campussen te lobbyen voor UDL.

ICT in de praktijk

Knovio

Knovio is een ICT-tool om je Powerpoint presentaties te verrijken met beeld- en geluidopnames.

Om Knovio te gebruik moet je eerst je PowerPoint presentatie uploaden naar de Knovio-website. Daarna maak je een opname waarin je uitleg geeft bij de dia's van de presentatie. Hierna synchroniseer je de dia's zodat de juiste video langs de juiste dia wordt weergegeven. Tenslotte kan je het eindresultaat verspreiden via e-mail of sociale media websites.

Meer weten? Surf naar www.siho.be, onder UDL.

Iedereen leert...

Iedereen leert is het onderdeel van de nieuwsbrief waar een concreet verhaal over inclusie in het hoger onderwijs aan bod komt. Goede voorbeelden uit de praktijk zijn vaak de beste eye-openers.

In deze editie brengen we de persoonlijke getuigenis van een studentenpsycholoog in een Vlaamse universiteit.

Ik werk al een aantal jaar als studentenpsycholoog aan een universiteit, maar het blijft een zoekproces waar een soort spanningsveld zich regelmatig voordoet. Dit spanningsveld blijft ervoor zorgen dat ik steeds alert ben en niet vanuit routinematig denken en handelen de dingen doe.

We vinden zelfstandigheid en zelfverantwoordelijkheid belangrijke begrippen voor 18+'ers. Hoewel we mama's en papa's zien (en telefonisch horen) bij infodagen, inschrijvingen, maar ook voor vragen voor studiebegeleiding en extra ondersteuning, beschouwen we de student als een volwassen persoon. Dit lukt me in mijn begeleidingen aardig, vind ik persoonlijk. Bij mijn begeleidingen met sommige studenten, botste ik echter op grenzen (zowel op die van de student als op die van mij!). Concreet voorbeeld: een student, ik noem hem hier even Bart, had notities nodig voor een vak. Hij vond het immers moeilijk om zelf notities te nemen tijdens de lessen. Bart maar ook zijn ouders vonden het mijn taak om die notities aan medestudenten op te vragen. Zelf vond ik echter dat ik Bart niet zou helpen indien ik alle notities voor elk vak zou opvragen. Ik vond het opportuun om samen met hem op zoek te gaan naar hoe we dit samen konden verwezenlijken.

In het tweede semester heb ik een soort 'peersupport' rond Bart opgebouwd. Ik bracht hem in contact met drie studiegenoten. Bart zelf gaf aan wat zijn sterktes en zijn hulpvragen waren: 'hem mee in de les nemen', samen studeren tijdens springuren, notities uitwisselen... Tijdens een gesprek met de vier studenten en mezelf, hebben we gezocht naar manieren waarop zij dit samen konden verwezenlijken. Na dit gesprek gingen de vier studenten spontaan iets drinken op café. Dit gaf hen de mogelijkheid om elkaar beter te leren kennen en op een ongedwongen manier contact te maken met elkaar.

Nadien zag ik Bart nog regelmatig voor studiebegeleiding. Hij gaf aan dat hij deze vorm van ondersteuning als heel positief beleefde. Hij had het gevoel om erbij te horen. Het was op die manier veel makkelijker voor hem om gedachten uit te wisselen, notities uit te wisselen, te mailen met elkaar,...

De peerstudenten gaven via Bart aan dat zij dit waardevol vonden.

Deze nieuwe manier van werken is positief: ik had het gevoel om enerzijds tegemoet te komen aan de verwachtingen van de ouders en Bart en anderzijds respecteerde ik de zelfstandigheid van Bart.

Ben jij een student, docent, ouder, onderzoeker...? Wil jij een verhaal van inclusie in jouw omgeving delen? Aarzel dan niet om het te mailen naar info@siho.be.

Internationaal

Het SIHO kiest ervoor niet alleen in eigen land maar ook over de grenzen heen haar netwerk uit te bouwen en internationaal ideeën en ervaringen rond inclusief hoger onderwijs uit te wisselen.

Google Europe Scholarship for Students with Disabilities

Google wil talent ondersteunen. Het reikt daarom dit jaar opnieuw beurzen uit aan studenten met een beperking die 'Informatica', 'Computerwetenschappen',... of een aanverwante opleiding volgen.

Zowel bachelor-, master- als doctoraatsstudenten komen in aanmerking voor een beurs van 7.000€ voor het academiejaar 2014-2015.

Deadline voor het indienen van een aanvraag is 17 februari 2014.

Meer info en richtlijnen voor deelname vind je op [de website van Google](#).

In beeld

Minister Pascal Smet beschrijft in zijn beleidsnota 'Gelijke Kansen 2009-2014' het belang van een goede beeldvorming van mensen met een beperking. Een niet-stereotype beeldvorming is volgens hem fundamenteel in het realiseren van de juiste ingesteldheid voor gelijke kansen en inclusie.

DisABILITY Filmfestival

Van 10 tot en met 14 maart wordt in Leuven een nieuwe editie van het DisABILITY Filmfestival georganiseerd. Dit jaar is het thema 'In Between'. Op het programma staan 5 films waarin personen met een beperking een prominente rol spelen.

Meer info en het programma vind je op de [website van DisABILITY filmfestival](#).

Op de voorgrond

In elke nieuwsbrief plaatsen we een bron (boek, artikel, onderzoek...) op de voorgrond. Deze maand:

Narrative accounts of university education: socio-cultural perspectives of students with disabilities.

Steeds meer studenten met een beperking studeren aan de universiteit. Toch zijn deze studenten nog altijd ondervertegenwoordigd. Onderzoeken melden enerzijds positieve ervaringen, goede academische resultaten van studenten en voorbeelden van goede praktijk. Anderzijds zijn er aanwijzingen dat er nog altijd sprake is van uitsluiting en barrières.

Gibson stelt dat bewustzijn van en begrip voor ervaringen van studenten met een beperking zelf belangrijk is om tegemoet te komen aan de behoeften van de studenten, een inclusieve onderwijspraktijk te faciliteren en sociale gelijkheid te realiseren.

Het is belangrijk om de studenten zelf te beluisteren bij

- het bepalen van waar ze zelf behoefte aan hebben,
- de aanpak van de nog aanwezige struikelblokken,
- evaluatie van de geboden dienstverlening.

Gibson deed zelf onderzoek naar de ervaringen van vijf eerstejaarsstudenten met een label uit twee universiteiten in Groot-Brittannië. Met een socioculturele lens keek ze naar de ervaringen van de studenten van uitsluiting dan wel inclusie in het hoger onderwijs.

Uit het onderzoek besluit ze dat er een positieve impact is voor het leren en de academische prestaties van studenten door:

- Vriendschap.
Bv. zowel voor hulp bij werkjes maar ook op sociaal vlak.
- Een ondersteunend netwerk van peers.
Bv. de maturiteit van de groep medestudenten, connectie met hen, ontmoeting van studenten met gelijkaardige behoeften die bevestigen dat een andere leerstijl niet als abnormaal wordt gezien en ondersteuning mogelijk is.
- Belangrijke, betekenisvolle onderwijscontacten.
Bv. docenten en tutors die tijd nemen voor studenten, hen respectvol behandelen en aanmoedigen.
- Te studeren in een omgeving waar de cultuur en onderwijspraktijken divers leren promoten.
Bv. ondersteuning voor studenten met een beperking voorstellen aan alle eerstejaars als normaal en belangrijk.

Gibson zegt dat het belangrijk is niet enkel te kijken naar factoren zoals grootte van het leslokaal, licht, handouts,... maar ook oog te hebben voor deze sociale processen. Studenten leven niet in isolatie. Gezien socioculturele processen een belangrijke invloed hebben op de ervaring van uitsluiting of inclusie in het onderwijs stelt ze dat er nood is aan een grondige en kritische blik en pleit hierbij voor een socioculturele lens op de onderwijs- en de leerervaringen van de studenten.

Bron: Gibson, S. (2012). Narrative accounts of university education: socio-cultural perspectives of students with disabilities. *Disability & Society* 27, 353-369.

Aankondigingen

- 05/02/2014 – Gent, Utrecht en Groningen: [Universal Design for Learning: toegankelijk onderwijs voor iedereen](#) (Surf, Handicap+Studie, SIHO)
- 06-07/02/2014 – Antwerpen: [Blik op onbeperkt! Jongvolwassenen voorbij hun functiebeperking](#) (Code, Thomas More)
- 10/02/2014 – Brussel: [Hogescholen in beweging](#) (VLHORA)
- 13/02/2014 – Leuven: [Het VN-verdrag inzake de rechten van personen met een handicap: doorwerking in de verschillende rechtstakken. Nieuwe uitdagingen, nieuwe perspectieven?](#) (KULeuven)
- 13/02/2014 – Utrecht (Nederland): [Verdiepende training studeren met een functiebeperking](#) (Handicap+Studie)
- 28/02/2014 – Leuven: [Studeren en dyslexie bij jongvolwassenen. Van diagnose tot begeleiding](#) (Eureka Expert)
- 28/02/2014 – Antwerpen: [Begeleiding van kinderen en jongeren met dyslexie aan de hand van ondersteunende software](#) (Code, Thomas More)
- 05-07/03/2014 – Lillehammer (Noorwegen): [NERA 42nd Congress 'Education for Sustainable Development'](#) (Nordic Educational Research Association)
- 10-12/03/2014 – Valencia (Spanje): [8th International Technology, Education and Development Conference](#) (IATED)
- 10-14/03/2014 – Leuven: [DisABILITY Filmfestival](#) (KULeuven e.a.)
- 13/03/2014 – Gent: Lezing: [Op naar het hoger onderwijs](#) (Leren. Hoe? Zo!)
- 13/03/2014 – Utrecht (Nederland): [Studieloopbaanbegeleiding en functiebeperkingen](#) (Handicap+Studie)
- 18/03/2014 – Dublin (Ierland): [Into the Real World: What does the best higher education experience for a student with a disability look like?](#) (AHEAD)
- 17/04/2014 (let op!: nieuwe datum) – Utrecht (Nederland): [Intakegesprekken en functiebeperkingen](#) (Handicap+Studie)
- 14/04/2014 – Antwerpen: [Ondersteuning van studenten met ADHD, ASS en leerstoornissen in het hoger onderwijs](#) (Code Thomas More)
- 13-15/05/2014 – Stockholm (Zweden): [Building bridges – between yesterday and tomorrow](#) (the LINK-network, Karolinska Institutet, Stockholm University, Universell)
- 15/05/2014 – Utrecht (Nederland): [Stagebegeleiding en functiebeperkingen](#) (Handicap+Studie)
- 20/05/2014 – Hasselt: [LNO²-congres 'Flipping the support: andere mogelijkheden, nieuwe opportuniteiten'](#) (Lerend Netwerk van Onderwijsondersteuners).
- 15-18/06/2014 – Stockholm (Zweden): [the 2014 Conference of the International Consortium for Educational Development](#) (ICED)
- 18-19/06/2014 – York (Verenigd Koninkrijk): [International Conference on the Use of New Technologies for Inclusive Learning](#) (ENABLE)
- 03-04/07/2014 – Lissabon (Portugal): [Third Annual Conference of Alter - European Society for Disability Research](#) (Alter)
- 07-08/07/2014 – Sheffield (Verenigd Koninkrijk): [Theorising Normalcy and the Mundane](#) (University of Sheffield)
- 15-17/07/2014 – New York (NY, Verenigde Staten): [Twenty-First International Conference on Learning](#) (Lander College for Women)
- 09-11/09/2014 – Lancaster (Verenigd Koninkrijk): [Disability Studies Conference](#) (CeDR, Lancaster University)

- 16-19/09/2014 – Praag (Tsjechië):): [26th Annual EAIE Conference](#) (EAIE)
- 08/12/2014 – (Nederland): Congres over studeren met een functiebeperking (Handicap+Studie)
- 06-08/05/2015 – Bergen (Noorwegen): NNDR 13th Research Conference (Nordic Network on Disability Research)

Organiseer jij binnenkort zelf een congres of studiedag over inclusief hoger onderwijs? Laat het weten via info@siho.be en dan kondigen wij het aan in deze nieuwsbrief.

Het SIHO – februari 2014